

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 18 kwietnia 2016 r.

Poz. 537

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia 13 kwietnia 2016 r.

w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8

Na podstawie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64) zarządza się, co następuje:

§ 1. Charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowe dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 określa załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Minister Edukacji Narodowej: *A. Zalewska*

---

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 1903).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. (poz. 537)

Charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowe dla kwalifikacji o charakterze zawodowym - poziomy 1-8 Zapisy - wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne - należy odnieść do określonej działalności zawodowej												
POZIOM 1			POZIOM 2			POZIOM 3			POZIOM 4			
Kategorie opisowe	Kod składowa opisu	ZNA I ROZUMIE	Kod składowa opisu	ZNA I ROZUMIE	Kod składowa opisu	ZNA I ROZUMIE	Kod składowa opisu	ZNA I ROZUMIE	Kod składowa opisu	ZNA I ROZUMIE	Kod składowa opisu	ZNA I ROZUMIE
Teorie i zasady	P1Z WT		P2Z WT	<p>najbardziej podstawowe pojęcia i typowe nazewnictwo związane z wykonywanymi działaniami zawodowymi</p>	P3Z WT	<p>podstawowe pojęcia i terminologię dotyczącą wykonywanych zadań zawodowych</p> <p>elementarne zasady prowadzenia indywidualnej działalności gospodarczej i przedsiębiorczości</p>	P4Z WT	<p>ogólne podstawy teoretyczne metod i rozwiązań stosowanych przy wykonywaniu zadań zawodowych</p> <p>podstawowe zasady prowadzenia działalności gospodarczej i przedsiębiorczości</p> <p>podstawowe zasady etyczne obowiązujące przy wykonywaniu zadań zawodowych</p>				
	P1Z WZ	<p>najbardziej podstawowe zjawiska i procesy dotyczące wykonywanych czynności zawodowych</p>	P2Z WZ	<p>podstawowe zjawiska i procesy dotyczące wykonywanych działań zawodowych</p>	P3Z WZ	<p>zjawiska i procesy dotyczące wykonywanych zadań zawodowych</p>	P4Z WZ	<p>podstawowe uwarunkowania zjawisk i procesów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych</p>				
Organizacja pracy	P1Z WO	<p>sposoby wykonywania czynności zawodowych na stanowisku pracy</p> <p>zasady bhp odnoszące się do wykonywanych czynności zawodowych</p>	P2Z WO	<p>metody i technologie związane z wykonywanymi działaniami zawodowymi</p>	P3Z WO	<p>typowe metody i technologie stosowane przy wykonywaniu zadań zawodowych</p> <p>typowe rozwiązania organizacyjne stosowane przy wykonywaniu zadań zawodowych</p>	P4Z WO	<p>typowe i inne często stosowane metody i technologie stosowane przy wykonywaniu zadań zawodowych</p> <p>typowe i inne często stosowane rozwiązania organizacyjne stosowane przy wykonywaniu zadań zawodowych</p> <p>obowiązujące przepisy bhp odnoszące się do wykonywanych zadań zawodowych *</p>				
	P1Z WN	<p>zasady działania i posługiwania się narzędziami, maszynami i urządzeniami używanymi na stanowisku pracy</p> <p>właściwości i zasady obchodzenia się z materiałami używanymi na stanowisku pracy</p>	P2Z WN	<p>zasady działania i posługiwania się narzędziami, maszynami i urządzeniami używanymi do wykonywania działań zawodowych</p> <p>podstawowe cechy materiałów wykorzystywanych do wykonywania działań zawodowych</p>	P3Z WN	<p>zasady działania i posługiwania się narzędziami, maszynami i urządzeniami używanymi do wykonywania niezbędnych zadań zawodowych</p> <p>podstawowe cechy używanych materiałów oraz wykonywanych produktów</p>	P4Z WN	<p>zasady działania i posługiwania się narzędziami, maszynami i urządzeniami używanymi do wykonywania umiarkowanie złożonych zadań zawodowych</p> <p>cechy używanych materiałów oraz wykonywanych produktów *</p>				

WIEDZA (W)

* odpowiednio do specyfiki poszczególnych kwalifikacji zapis odnosi się także do kolejnych poziomów PRK

Kategorie opisowe	POZIOM 5		POZIOM 6		POZIOM 7		POZIOM 8	
	Kod składnika opisu	ZNA I ROZUMIE	Kod składnika opisu	ZNA I ROZUMIE	Kod składnika opisu	ZNA I ROZUMIE	Kod składnika opisu	ZNA I ROZUMIE
		podstawy teoretyczne metod i technologii stosowanych w działalności zawodowej		w zaawansowanym stopniu podstawy teoretyczne metod i technologii w dziedzinie działalności zawodowej		w pogłębiony sposób podstawy teoretyczne metod i technologii w dziedzinie działalności zawodowej i powiązaniu z innymi dziedzinami		najnowsze osiągnięcia w zakresie nauk i tworzących podstawy teoretyczne metod i technologii w dziedzinie działalności zawodowej
Teorie i zasady	P5Z WT	zasady prowadzenia działalności gospodarczej i przedsiębiorczości	P6Z WT	standardy prowadzenia działalności gospodarczej i rozwoju przedsiębiorstwa *	P7Z WT	trendy rozwojowe w dziedzinie działalności zawodowej *	P8Z WT	
		zasady etyczne obowiązujące w działalności zawodowej		podstawowe zasady dotyczące ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego w dziedzinie działalności zawodowej		zasady dotyczące ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego w dziedzinie działalności zawodowej *		
Zjawiska i procesy	P5Z WZ	wybrane teorie wyjaśniające zjawiska i procesy odnoszące się do działalności zawodowej	P6Z WZ	w zaawansowanym stopniu teorie wyjaśniające zjawiska i procesy związane z działalnością zawodową	P7Z WZ	teorie dotyczące zjawisk i procesów w pogłębiony sposób, umożliwiający przewidywanie ograniczeń wynikających z właściwości stosowanych materiałów, metod i technologii	P8Z WZ	najnowsze teorie dotyczące zjawisk i procesów umożliwiających opracowywanie nowych materiałów, metod, technologii i produktów i procesów
		w szerokim zakresie metody i technologie stosowane w działalności zawodowej		różnorodne, złożone metody i technologie w dziedzinie działalności zawodowej		różnorodne, złożone metody i technologie w dziedzinie działalności zawodowej w kontekście rozwiązań stosowanych w innych dziedzinach		najnowsze stosowane w świecie metody i technologie w dziedzinie działalności zawodowej
Organizacja pracy	P5Z WO	w szerokim zakresie rozwiązania organizacyjne w działalności zawodowej	P6Z WO	różnorodne, złożone rozwiązania organizacyjne w dziedzinie działalności zawodowej	P7Z WO	różnorodne, złożone rozwiązania organizacyjne w dziedzinie działalności zawodowej w kontekście rozwiązań stosowanych w innych dziedzinach	P8Z WO	najnowsze stosowane w świecie rozwiązania organizacyjne w dziedzinie działalności zawodowej
Narzędzia i materiały	P5Z WN	zasady działania i posługiwania się narzędziami, maszynami i urządzeniami używanymi do wykonywania zadań zawodowych *	P6Z WN		P7Z WN		P8Z WN	

* odpowiednio do specyfiki poszczególnych kwalifikacji zapis odnosi się także do kolejnych poziomów PRK

WIEDZA (W)

Kategorie opisowe	POZIOM 1			POZIOM 2			POZIOM 3			POZIOM 4		
	Kod składowy	POTRAFI	Kod składowy	POTRAFI	Kod składowy	POTRAFI	Kod składowy	POTRAFI	Kod składowy	POTRAFI	Kod składowy	POTRAFI
Informacje	P1Z UI	korzystać z bardzo prostych informacji i wskazań dotyczących czynności zawodowych, dostępnych również w formie elektronicznej	P2Z UI	wyszukiwać, porównywać i oceniać proste informacje potrzebne do wykonywania działań zawodowych, dostępne również w formie elektronicznej	P3Z UI	wyszukiwać, porównywać, oceniać i analizować informacje potrzebne do wykonywania zadań zawodowych	P4Z UI	przetwarzać informacje dotyczące umiarkowanie złożonych zadań zawodowych				
Organizacja pracy	P1Z UO	planować bardzo proste czynności zawodowe pod kierunkiem bardziej doświadczonej osoby	P2Z UO	planować proste działania zawodowe pod kierunkiem bardziej doświadczonej osoby i korygować plan stosownie do okoliczności	P3Z UO	rozwiązywać proste problemy występujące w trakcie wykonywania zadań zawodowych	P4Z UO	diagnostować i rozwiązywać problemy występujące w trakcie wykonywania umiarkowanie złożonych zadań zawodowych, własnych lub podległych pracowników				
Narzędzia i materiały	P1Z UN	używać narzędzi i urządzeń potrzebnych do wykonywania bardzo prostych czynności zawodowych, z uwzględnieniem wymagań bezpieczeństwa	P2Z UN	używać typowego wyposażenia stanowisk pracy związanych z wykonywaniem prostych działań zawodowych, z uwzględnieniem wymagań bezpieczeństwa	P3Z UN	organizować stanowiska pracy związane z wykonywaniem niezbyt złożonych zadań zawodowych, z uwzględnieniem wymogów bezpieczeństwa	P4Z UN	projektować stanowiska pracy potrzebne do wykonywania umiarkowanie złożonych zadań zawodowych				
Uczenie się i rozwój zawodowy	P1Z UU	współdziałać z doradcą zawodowym	P2Z UU	zaprezentować się potencjalnemu pracodawcy	P3Z UU	analizować oferty pracy pod kątem posiadanych kompetencji i własnego rozwoju zawodowego	P4Z UU	planować własny rozwój zawodowy				

UMIĘTNOŚCI (U)

* odpowiednio do specyfiki poszczególnych kwalifikacji zapis odnosi się także do kolejnych poziomów PRK

Kategorie opisowe	POZIOM 5			POZIOM 6			POZIOM 7			POZIOM 8		
	Kod składowy	POTRAFI	Kod składowy	POTRAFI	Kod składowy	POTRAFI	Kod składowy	POTRAFI	Kod składowy	POTRAFI	Kod składowy	POTRAFI
Informacje	P5Z UI	opracowywać i prowadzić dokumentację wymaganą w działalności zawodowej *	P6Z UI	monitorować, rozwój dziedziny działalności zawodowej oraz jej konteksty	P7Z UI	monitorować, rozwój dziedziny działalności zawodowej i konteksty *	P8Z UI	monitorować, rozwój dziedziny działalności zawodowej i konteksty *				
		śledzić rozwój danej dziedziny działalności zawodowej, uwarunkowania prawne oraz lokalne konteksty		dokonywać diagnozy prowadzonej działalności zawodowej w oparciu o dostępne dane o sytuacji wewnętrznej oraz otoczeniu zewnętrznym		prognozować rozwój sytuacji w dziedzinie działalności zawodowej		tworzyć modele rozwoju w dziedzinie działalności zawodowej z wykorzystaniem odpowiednich teorii i najbardziej złożonych informacji oraz wnioskować na podstawie takich modeli				
Organizacja pracy	P5Z UO	przygotowywać plan działań dotyczący zadań zawodowych, własnych i kierowanego zespołu, z uwzględnieniem zmiennych, dających się przewidzieć warunków, oraz korygować plan stosownie do okoliczności	P6Z UO	przygotowywać plan działalności zawodowej z uwzględnieniem zmiennych, nie w pełni przewidywalnych warunków, oraz korygować plan stosownie do okoliczności	P7Z UO	opracowywać plan strategiczny dla zespołu pracowniczego / organizacji w dziedzinie działalności zawodowej	P8Z UO	opracowywać strategię rozwoju w dziedzinie działalności zawodowej,				
		wykonywać umiarkowanie złożone zadania zawodowe w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach		wykonywać złożone zadania zawodowe w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach		wykonywać złożone i nietypowe zadania zawodowe w zmiennych i nieprzewidywalnych warunkach *		projektować warunki i organizacyjne sprzyjające rozwojowi dziedziny działalności zawodowej				
Narzędzia i materiały	P5Z UN	kierować małym zespołem pracowniczym realizującym umiarkowanie złożone zadania zawodowe w zmiennych, ale przewidywalnych warunkach	P6Z UN	kierować zespołem pracowniczym / małą organizacją realizującą złożone zadania zawodowe w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach	P7Z UN	kierować zespołem pracowniczym / organizacją realizującą złożone i nietypowe zadania zawodowe w zmiennych i nieprzewidywalnych warunkach *	P8Z UN	kierować zespołem pracowniczym / organizacją realizującą złożone i nietypowe zadania zawodowe w zmiennych i nieprzewidywalnych warunkach *				
		analizować i oceniać przebieg oraz efekty działalności zawodowej, rozwiązywać nietypowe problemy i wprowadzać odpowiednie korekty		analizować i oceniać prowadzoną działalność zawodową w kontekście uwarunkowań krajowych		analizować i oceniać prowadzoną działalność zawodową w perspektywie trendów rozwojowych w dziedzinie działalności zawodowej		rozwiązywać najbardziej skomplikowane problemy, tworzyć innowacyjne rozwiązania, także z wykorzystaniem wyników prac badawczych				
Uczenie się i rozwój zawodowy	P5Z UU	zarządzać obiegiem informacji związanych z działalnością zawodową	P6Z UU	projektować obieg informacji w zespole pracowniczym / małej organizacji *	P7Z UU	projektować obieg informacji w zespole pracowniczym / małej organizacji *	P8Z UU	projektować obieg informacji w zespole pracowniczym / małej organizacji *				
		współpracować z klientami i kooperantami		tworzyć i utrzymywać właściwe relacje z klientami i kooperantami *		adaptować proste metody i technologie oraz proste procedury w dziedzinie działalności zawodowej		modyfikować metody i technologie oraz procedury w dziedzinie działalności zawodowej				
		analizować i oceniać swoje kompetencje zawodowe *		oceniać możliwości rozwoju zawodowego podległych pracowników		oceniać możliwości rozwoju zawodowego podległych pracowników		ukierunkowywać rozwój kompetencji zawodowych podległych pracowników *				
		pełnić funkcje opiekuna stażysty / mentora osoby nowo przyjętej do pracy		przewodzić szkolenia pracowników z zakresu dziedziny działalności zawodowej		przekazywać wiedzę zawodową w różnych formach		opracowywać programy szkoleń i materiały szkoleniowe w dziedzinie działalności zawodowej				

* odpowiednio do specyfiki poszczególnych kwalifikacji zapis odnosi się także do kolejnych poziomów PRK

UMIĘTNOŚCI (U)

		POZIOM 1		POZIOM 2		POZIOM 3		POZIOM 4	
Kategorie opisowe	Kod składnika opisu	JEST GOTÓW DO	Kod składnika opisu	JEST GOTÓW DO	Kod składnika opisu	JEST GOTÓW DO	Kod składnika opisu	JEST GOTÓW DO	Kod składnika opisu
		postępowania zgodnie z otrzymanymi instrukcjami		postępowania zgodnie z regulaminami i instrukcjami, które są związane z działaniami zawodowymi		postępowania zgodnie z przepisami, które dotyczą wykonywania zadań zawodowych		przeleştirzenia wymagań wynikających z technologii oraz z zasad organizacji pracy	
Przeştirzeganie regul	P1Z KP	stosowania się do poleceń i korzystania z rad *	P2Z KP	nawiązywania i utrzymywania niezbędnych kontaktów związanych z działaniami zawodowymi	P3Z KP	rzetelnego informowania o sprawach dotyczących wykonywanych zadań zawodowych	P4Z KP	przeştirzeganiasasado lojalności wobec pracodawcy oraz współpracowników *	
Współpraca	P1Z KW	współdziałania w trakcie wykonywania czynności zawodowych	P2Z KW	działania zespołowego w zakresie wykonywanych działań zawodowych	P3Z KW	działania zespołowego w zakresie wykonywanych zadań zawodowych	P4Z KW	komunikowania się w środowisku zawodowym w sposób zapewniający dobrą współpracę w ramach zespołu oraz z innymi osobami i zespołami *	
Odpowiedzialność	P1Z KO	należytej staranności przy wykonywaniu czynności zawodowych, należytę dbałość o stanowisko pracy, narzędzia i materiały	P2Z KO	uwzględniania bezpośródnych oraz odroczonego w czasie, łatwych do przewidzenia skutków sposobu wykonywania własnej pracy	P3Z KO	kontrolowania jakości wykonywania zadań zawodowych zespołu, w ramach którego pracuje	P4Z KO	działania w ramach zespołu oraz współdziałania z innymi osobami i zespołami	
								postępowania zgodnie z podstawowymi zasadami etycznymi przy wykonywaniu zadań zawodowych	
								uwzględniania społecznych i ekonomicznych skutków sposobu wykonywania zadań zawodowych	
								kontrolowania jakości wykonywania zadań podległych pracownikom i przyjmowania odpowiedzialności związanej z kierowaniem małymi zespołami pracowniczymi *	
								przyjmowania odpowiedzialności związanej z wykonywaniem samodzielnych zadań zawodowych	

* odpowiednio do specyfiki poszczególnych kwalifikacji zapis odnosi się także do kolejnych poziomów PRK

KOMPETENCJE SPÓŁCZNE (K)

Kategorie opisowe	POZIOM 5			POZIOM 6			POZIOM 7			POZIOM 8		
	Kod składnika opisu	JEST GOTÓW DO	Kod składnika opisu	JEST GOTÓW DO	Kod składnika opisu	JEST GOTÓW DO	Kod składnika opisu	JEST GOTÓW DO	Kod składnika opisu	JEST GOTÓW DO	Kod składnika opisu	JEST GOTÓW DO
Przestrzeganie regul	P5Z KP	przestrzegania obowiązujących w działalności zawodowej zasad postępowania gwarantujących wiążącą jakość działań zawodowych oraz bezpieczeństwo	P6Z KP	przestrzegania zasad obowiązujących w dziedzinie działalności zawodowej, dotyczących utrzymywania jakości prowadzonej działalności oraz współpracy i kultury konkurencji	P7Z KP	wymagania od innych przestrzegania zasad obowiązujących w dziedzinie działalności zawodowej, dotyczących utrzymywania jakości prowadzonej działalności oraz kultury współpracy i kultury konkurencji	P8Z KP	kształtowania zasad obowiązujących w dziedzinie działalności zawodowej, dotyczących utrzymywania jakości prowadzonej działalności oraz kultury współpracy i kultury konkurencji				
Współpraca	P5Z KW	utrzymywania właściwych relacji w lokalnym środowisku zawodowym	P6Z KW	utrzymywania właściwych relacji w środowisku zawodowym	P7Z KW	utrzymywania i tworzenia właściwych relacji w środowisku zawodowym	P8Z KW	utrzymywania i tworzenia właściwych relacji w międzynarodowym środowisku zawodowym				
Odpowiedzialność	P5Z KO	promowania zasad etycznych w toku działalności zawodowej uwzględniania jakości, kontekstu ekonomicznego i społecznego oraz innych istotnych skutków działalności zawodowej	P6Z KO	promowania zasad etycznych w dziedzinie działalności zawodowej * uczestniczenia w promowaniu kultury projekcyjności w dziedzinie działalności zawodowej	P7Z KO	promowania kultury projekcyjności w dziedzinie działalności zawodowej	P8Z KO	kształtowania kultury projekcyjności w dziedzinie działalności zawodowej				

* odpowiednio do specyfiki poszczególnych kwalifikacji zapis odnosi się także do kolejnych poziomów PRK

KOMPETENCJE SPŁECZNE (K)